

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ'

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1928

ΑΡΙΘ. 49

ΔΙΑΤΑΓΜΑ *

Περί τοῦ τρόπου λειτουργίας τῶν Προπαρασκευαστικῶν ἱερατικῶν σχολῶν.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ Διάταγμα τῆς 11ης Νοεμβρίου 1927 «περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δημοσίων ἱερατικῶν Σχολῶν», προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων, στηριζομένη εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 5 πράξιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1.

Ἡ διάρκεια τῶν σπουδῶν ἐν ταῖς κατὰ τὸ ἄρθρ. 13 τοῦ Διατάγματος «περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δημ. Ἱερ. Σχολῶν» συνιστωμέναις Προπαρασκευαστικαῖς Σχολαῖς εἶναι μονοετής.

Ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ λήξις τῶν σπουδῶν τούτων συμπέτει πρὸς τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν λήξιν τῶν μαθημάτων τῆς Ἱερ. Σχολῆς παρ' ἣ συνιστᾶται ἡ Προπαρασκευαστικὴ.

Ἡ καθ' ὅλου ἐποπτεία τῆς λειτουργίας τῆς Προπαρασκευαστικῆς ἀνήκει εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς οἰκείας Ἱερ. Σχολῆς, ἀναλαμβάνοντα μετὰ τῶν δύο ἐτέρων θεολόγων καθηγητῶν καὶ τοῦ μουσικοῦ αὐτῆς τὴν διδασκαλίαν πάντων τῶν μαθημάτων.

Ἄρθρον 2.

Ἐν ταῖς Προπαρασκευαστικαῖς Σχολαῖς, αἱ ὁποῖαι ἰδρύονται δι' Ὑπουργικῆς πράξεως μετὰ πρότασιν τῆς οἰκείας Ἐφερείας καὶ ἀποφάσει τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως διδάσκονται καθ' ἑβδομάδα τὰ κάτωθι μαθήματα :

α') Ἱερὰ Κατήχησις ἐπὶ 5 ὥρας.

β') Ἐρμηνευτικὴ ἀνάγνωσις τῶν ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας ἀναγνωσκομένων περικοπῶν τῆς Π. καὶ Κ. Διαθήκης (Ἀπόστολοι καὶ Εὐαγγέλια τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν). Ἐννάτη ὥρα, (Προ-

(*) Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τῆς 17 Νοεμβρίου φύλλον 211. Τεῦχος πρῶτον.

οιμακός. Α' κάθισμα. Ἐξάψαλμος, αἱ λοιπαὶ ὥραι, προφητεῖται κλπ.) ἐπὶ 6 ὥρας.

γ') Λειτουργικὴ ἐπὶ 3 ὥρας.

δ') Τελετουργικὴ ἐπὶ 5 ὥρας.

ε') Στοιχειώδεις γνώσεις Ποιμαντικῆς ἐπὶ 2 ὥρας.

στ') Στοιχεῖα Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐπὶ 3 ὥρας.

η') Ὀμιλητικαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ 4 ὥρας.

θ') Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ (στοιχ. θεωρία, ἀσκήσις τῆς φωνῆς καὶ διδασκαλία τῶν 8 ἡχῶν. Πρακτικὴ ἀσκήσις περὶ τὸ ψάλλειν ἐν γένει) ἐπὶ 6 ὥρας.

Ἄρθρον 3.

Μετὰ τὸ πέρας τῶν μαθημάτων οἱ ἱεροσπουδασταὶ ὑποβάλλονται ὑπὸ τῶν διδασκάντων παρουσίᾳ τοῦ Ἐπισκόπου, ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑποίου ὑπάγεται ἡ Προπαρασκευαστικὴ, εἰς προφορικὴν ἐξέτασιν ἐπὶ πάσης τῆς διδασκείσης ὕλης. Ἐὰν δὲ τύχῃσι τοῦ γενικοῦ βαθμοῦ τοῦλάχιστον «καλῶς», ἐφοδιάζονται διὰ τοῦ προσήκοντος πιστοποιητικοῦ. Ἄλλως ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπαναλάβωσι τὰ μαθήματα τῆς Προπαρασκευαστικῆς ἐπὶ ἐν εἰσέτι ἔτος.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1928.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας καὶ τῶν Θρησκευμάτων Ὑπουργός
Κ. Γόντικας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

Ὁ νέος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐν συνεντεύξει («Ἐλεύθερον Βῆμα» 20 7βρίου 1928) διὰ μακρῶν ἀνέπτυξε περὶ τῆς Δικαιοσύνης ἐν Ἑλλάδι καὶ τῶν μέτρων τῆς ἀνορθώσεως αὐτῆς. Βεβαίως ἡ ἀληθὴς Δικαιοσύνη εἶνε ὅρος ἀπαραίτητος τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ προόδου. Ὁρθῶς δὲ ἡ θεόπνευστος Ἀγία Γραφή λέγει πού : «Δικαιοσύνη ὑποὶ ἔθνη, ἔλασσοιοῦσι δὲ φυλάς ἀμαρτίαι». Ὅπου ἡ δικαιοσύνη εἶνε εἰς χεῖρας ἀσυνειδήτων ἀνθρώπων ἡ ἀποβαίνει ὄργανον τῶν κομματαρχῶν, ἐκεῖ ὑπώνεται ἡ

ἀδικία ἢ ἀναρχία, τῆς ὁποίας οὐδὲν χειρότερον ὑπάρχει. Ἡ ἀδέκαστος δικαιοσύνη φέρει τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. «Ἡ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις ὁπισθοδρομεῖ ἐκ τῆς ἀτελοῦς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης», λέγει ὁ Ὑπουργός. Ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι ἡ ἀληθὴς πρόοδος παντὸς ἔθνους καὶ ἡ ἀναγέννησις προέρχονται κυρίως διὰ τῆς ἀληθοῦς θρησκείας καὶ παιδείας. Ἡ ἐν τῷ Οἴκῳ καὶ τῷ Σχολεῖῳ παρεχομένη θρησκευτικὴ καὶ ἠθικὴ ἀγωγή ἐν τῇ ἀπλάστῳ ἡλικίᾳ γεννᾷ ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ παιδὸς τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τὸν ἔρωτα νὰ γείνη τέλειος ἄνθρωπος καὶ κατ' ἀκολουθίαν τέλειος πολίτης. Ὅθεν σοφῶς ὁ σοφὸς Πλάτων καλεῖ ἀληθῆ παιδείαν «τὴν πρὸς ἀρετὴν ἐκ παίδων παιδείαν, ποιοῦσαν ἐπιθυμητὴν τε καὶ ἐραστὴν τοῦ πολίτην γενέσθαι τέλειον, ἄρχειν καὶ ἄρχεσθαι ἐπιστάμενον μετὰ δίκης» (ἐν Νόμοις Α', 643).

Δυστυχῶς ἀμελοῦμεν τῆς θρησκείας καὶ παιδείας καὶ ἐκ τούτου ἡ παντοία κοινωνικὴ παραλυσία. Ἐκ τούτου αἱ καταχρήσεις τοῦ δημοσίου πλούτου καὶ αἱ ληστεῖαι καὶ ἄλλαι παρανομίαι. Ὁ ἄνθρωπος, ἄνευ μορφώσεως, εἶνε εὐόλισθος καὶ περιπίπτει συχνάκις εἰς παρανομίας. Ἡ ἀρετὴ εἶνε δύσκολος. Ἡ κακία τοῦναντίον εὐκόλος. «Δύσληπτον μὲν τὸ ἀγαθόν, λέγει ὁ Ναζιανζηνός, τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, ὥστερ καὶ πῦρ ὕλη τῇ ὑγροτέρᾳ· ἐτοιμοὶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ κακοῦ μετουσίαν οἱ πλεῖστοι καὶ ἐπιτήδαιοι, καλὰ μὲν τις πρὸς σπινθήρα, οἶμαι, καὶ ἄνεμον ραδίως ἐξαπτωμένη καὶ δαπανωμένη διὰ ξηρότητα» (Περὶ Ἱερῶς.).

Ἡ Δικαιοσύνη, ὡς ὄργανον τῆς θείας Δικαιοσύνης, τιμωρεῖ μὲν τοὺς παραβάτας τῶν ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν ἐντολῶν, προφυλάττει δὲ τὴν κοινωνίαν ἀπὸ τῶν κακοποιῶν. Ἰκανοποιεῖται δὲ καὶ τὸ φιλοδίκαιον αἶσθημα τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλ' ἡ Δικαιοσύνη πρέπει ν' ἀπονέμῃ ἐκάστῳ τὸ δίκαιον καὶ ἐντὸς ὀλίγου χρόνου καὶ οὐχὶ μακροῦ. Εἰς τοῦτο δὲ ἀπαιτοῦνται μὲν καὶ ἄλλα καὶ δὴ ἠθικοὶ καὶ φιλόπονοι δικασταί. Ἄνευ αὐτῶν οὐδὲν δύναται νὰ γείνη διότι ἀνήθικοι δικασταὶ ἢ διαιωνίζουν τὰς ὑποθέσεις ἢ ἀποδίδουν ἀδικον εἰς τὸ δίκαιον καὶ τὰνάπαλιν. Ὁρθῶς ὁ νέος Ὑπουργὸς λέγει: «Ἐπιβάλλονται σύντονα μέτρα διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν δικαστηρίων καὶ τὴν ἐξυγιάνειν τῶν δικαστικῶν ὁργάνων». Πῶς θὰ ἐξυγιανθῇ ὁ δικαστικὸς κλάδος «ἐκ τῶν ἀνικάνων καὶ ἀνηθικῶν»; Συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 96 καὶ 98 τοῦ ὁργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ὡς καὶ γενικώτερον αἱ διατάξεις τοῦ νόμου ΛΥΚΔ παρέχουν εἰς τοὺς Εἰσαγγελεῖς καὶ Ἐπιθεωρητὰς ἔλεγχον καὶ ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν δικαστικῶν λειτουργιῶν. Ἀλλ' ὁ ἔλεγχος οὗτος ἢ δὲν γί-

νεται ἢ γίνεται ἀτελῶς.

Μόνον οἱ ἐνάρετοι καὶ εὐσεβεῖς Δικασταὶ ἔκτε λούν τὸ καθήκον των, μὴ ἐπηρεαζόμενοι ὑπὸ παθῶν ἢ δωροδοκιῶν ἢ κομματαρχῶν. Μόνον οἱ εὐσεβεῖς καὶ ἐνάρετοι Δικασταὶ ἀποιέμουν τὸ δίκαιον εἰς ὄλους, καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὄρφανὰ ἢ τοὺς ἀνισχύρους, διότι θὰ δώσουν λόγον ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης τοῦ Θεοῦ. Οὕτω ἡ ἐξυγιάνεις τοῦ Δικαστικοῦ κλάδου θὰ ἐπέλθῃ κυρίως διὰ Δικαστῶν εὐσεβῶν καὶ ἐναρέτων καὶ φιλοπόνων. Ἄνευ τούτων οἱ κάλλιστοι νόμοι δὲν ὠφελοῦν· καταστρατηγοῦνται πολλάκις διὰ σοφιστικῶν ἢ παρερμηνειῶν. Ἐγνώρισα πρὸ πολλῶν ἐτῶν δικαστὴν ἐνάρετον καὶ εὐσεβῆ ὅστις μοι ἔλεγεν ὅτι εἰς δύσκολον ἀνάκρισιν φόνου ἐξήτησαν οἱ ἐνδιαφερόμενοι μετ' ἄλλων καὶ διὰ χρημάτων νὰ μεταβάλῃ τὰς ἀνακρίσεις. Ἀλλ' αὐτὸς διαρρήδην ἀπέκρουσε καὶ οὕτω κατώρθωσαν νὰ τὸν μεταθέσουν. Τὶ τὸν συνεκράτησεν εἰς τὸ καθήκον; Ὡς μοι ἔλεγεν, ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ. Τοιαῦτα περιπτώσεις οὐχὶ ἀπαξ παρουσιάζονται. Μόνον δὲ ὁ ἠθικὸς δικαστής, ὁ ἔχων φόβον Θεοῦ, εἶνε ἀδαμάντινος, ἀδέκαστος καί, ὡς βράχος ἀτίνακτος, ἀποκρούει τοὺς παντοίους πειρασμούς.

Ἡ ἀπονομή τοῦ δικαίου κυρίως εἰς τὰς ποινικὰς ὑποθέσεις ἀπονέμεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μαρτυρικῶν ἀποδείξεων. Ἀλλ' εἶνε πάντοτε ἀληθεῖς αἱ μαρτυρικαὶ ἀποδείξεις; Οἱ ἔχοντες φόβον Θεοῦ λέγουν τὴν ἀλήθειαν, διότι ἡ ψευδορκία εἶνε ἁμαρτία, τιμωρουμένη ὑπὸ τῆς θείας Δικαιοσύνης. Ἀτυχῶς ὅμως πολλοὶ πολλάκις ψευδορκοῦν ἢ διὰ συμφέρον ἢ φιλίαν ἢ ἄλλους λόγους. Πολλαχοῦ δὲ μεταξὺ ἰδίων τῶν χωρικῶν εἶνε οἱ δανεικοὶ λεγόμενοι ὄρκοι. Καὶ πῶς ποτε εἶνε δυνατόν ν' ἀποδοθῇ τὸ δίκαιον ὅταν εὐρίσκωνται ἄνθρωποι ψευδορκοῦντες ἐν αὐτοῖς τοῖς Δικαστηρίοις; Ἐγνώρισα ἄνθρωπον ὅστις κατεδικάσθη εἰς θάνατον ἐπὶ φόνῳ καὶ κατόπιν διὰ χάριτος ἐξῆλθεν ἐκ τῶν φυλακῶν μετὰ εἴκοσι ἔτη. Αὐτὸς ὁμολόγει καὶ ἰδίᾳ ἐν ἐξομολογήσει καὶ δημοσίᾳ ὅτι δὲν ἐξετέλεσε τὸν φόνον δι' ὃν κατηγορήθη, ἀλλὰ κατεδικάσθη, ἀνίσχυρος ὢν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ψευδῶν μαρτυριῶν. Συντετριμμένος σωματικῶς ὁμολογεῖ τὴν ἀθωότητα, ὁμολογοῦν δὲ αὐτὴν καὶ ἄλλοι. Εἶνε ἄρα ἀνάγκη πρὸς δικαίαν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου νὰ μορφώσωμεν τοὺς ἀνθρώπους χρ(κ)ῶς καὶ ἠθικῶς καὶ δὴ καὶ αὐτοὺς τοὺς λογίους καὶ δικηγόρους, ὧν τινες διδάσκουν εἰς τοὺς ἀγαθοὺς χωρικοὺς τὴν ψευδορκίαν πρὸς ἰδίαν ὠφέλειαν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἀναφέρει τὴν ἀνάγκην ἰδρύσεως «ἀνθρωπιστικῶν

φυλακῶν, ἀναλόγων πρὸς τὸν σύγχρονον πολιτισμόν, εἰς ὅλον τὸ Κράτος ἵνα καὶ ἡ ὀργάνωσις τῶν ἰδρυμάτων τούτων ἀποβῇ εὐκολος καὶ προσαρμόζεται πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Δικαιοσύνης». Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἰδρύσεως τοιούτων φυλακῶν, διότι, ὡς ἔχουν αἱ πλείους τούτων σήμερον, ἐξέρχονται ὑγιεινῶς καὶ ἠθικῶς χειρότεροι οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς. Ἐν αὐταῖς διαφθείρονται περισσότερον, διότι ρίπτονται εἰς τὴν χαρτοπαιξίαν καὶ τὰς ἄλλας παρανομίας. Ἐν ἐκάστη φυλακῇ πρέπει νὰ μεταβαίῃ εὐσεβὴς κληρικὸς ὅστις θὰ διδάσκη καὶ νουθετῇ, παρηγορῇ καὶ ἐνισχύῃ ἐν τῇ ὁδῷ τῆς ἀνορθώσεως. Ἐν ἐκάστη φυλακῇ πρέπει νὰ γίνεται ἡ θεία λειτουργία ἣτις φέρει εἰς συναίσθησιν τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἡ ἐξομολόγησις τῶν ἐν αὐταῖς, ἣτις μεταβάλλει τὴν κατάστασιν τῆς ψυχῆς. Ἄνευ τούτου αἱ φυλακαὶ εἶνε τόποι ἀργίας καὶ διαφθορᾶς.

Εὐχόμεθα ὅπως ἀνορθωθῇ ἡ Δικαιοσύνη καὶ δὴ διὰ τῆς μορφώσεως τῶν ἡθῶν, διότι ἄνευ τῶν ἡθῶν οὐδὲν ὠφελοῦν οἱ νόμοι.

+ Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

Ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 35-36 φύλλῳ τῆς «Ἐκκλησίας» δημοσιευθέντα περὶ τῆς θρησκευτικῆς μορφώσεως τῶν Ἑλληνοπαίδων, θεωρῶ ἐπ' ἀνάγκης νὰ ἐξηγήσω ὅτι ἐν οἷς σχετικῶς ἔγραψα περὶ τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀμερικανοπαίδων ἀπλῶς ἀνέφερον ὅτι τὸ θρησκευτικὸν μάθημα δὲν διδάσκεται ἐν τοῖς Ἀμερικανικοῖς Σχολείοις καὶ ἐξέφρασα τὸν θαυμασμόν μου πρὸς τὸ ἐν σχέσει πρὸς αὐτὸ κοπιῶδες καὶ πλήρες θυσίων ἔργον τῶν Ἀμερικανικῶν Ἐκκλησιῶν, αἱ ὁποῖαι μετὰ καρτερίας φέρουσι τὸν βαρὺν σταυρὸν τῆς διὰ μόνων τῶν Κυριακῶν Σχολείων θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἀμερικανοπαίδων.

Τὸ βαρὺ τοῦ ἔργου μὲ ἤγαγεν εἰς τὸ νὰ μακαρίσω μετὰ πολλῶν ἐδῶ Ἀμερικανῶν Θεολόγων Πρεσβυτέρων καὶ Ἐπισκόπων τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, οὐχὶ διότι «εἶναι ἀπηλλαγμένη τῆς υποχρεώσεως καὶ τῆς ἀνάγκης νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν σύστασιν Κατηχητικῶν Σχολείων», ἀλλὰ διότι δὲν βασανίζεται ἀπὸ πρόβλημα, οἷον τὸ ἐν Ἀμερικῇ, τῆς ἐν μόνῃ δηλονότι Κυριακῇ θρησκευτικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν παίδων. Εἶναι εὐκολον, νομίζω, νὰ φαντασθῇ τις τί θὰ προκύψῃ ἐὰν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τῶν Ἑλληνικῶν Σχολείων τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν μετὰ τῶν ἁρμοδίων διδασκάλων καὶ καθηγητῶν καὶ ἐὰν τὸ ἔργον αὐτῶν ἀναλάβωσι μόνον τὰ Κυριακὰ Σχολεῖα.

Διὰ τοῦτο ἐμακάρισα τὴν Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, ὅτι ἔχει τοὺς ἐργάτας αὐτῆς (τοὺς καθηγητὰς τῶν

θρησκευτικῶν, ἐξ ὧν πολλοὶ τυγχάνουσιν ἱερωμένοι) ἐργαζομένους ἐν τοῖς Σχολείοις καὶ δὲν ἔχει εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῆς μόνον τὸν τοῦ Κυριακῶν Σχολείου ἐλάχιστον χρόνον, τὸν ὅποιον δύναται νὰ χρησιμοποίησιν συμπληροῦσα τὴν ἐργασίαν τοῦ Σχολείου.

Εἰς τοῦτο συμφωνοῦσι καὶ οἱ ἐδῶ Ἀμερικανοὶ Θεολόγοι κληρικοί, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίζονται καὶ εὐγενεῖς καταβάλλουσι προσπάθειάς ὑπὲρ τῆς ἐν τοῖς Σχολείοις εἰσαγωγῆς τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν, καθόσον ἡ ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἡ ἀπὸ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ διάπλασις εἶναι μία καὶ ἡ αὐτὴ διὰ πάσας τὰς Χριστιανικὰς Ἐκκλησίας, πολλῶν δὲ μάλλον εὐκολωτέρα διὰ τὰς κοινὴν ἐχούσας τὴν ῥίζαν Προτεσταντικὰς τοιαύτας. Θὰ ἦτο δὲ τότε εὐκολώτερον καὶ εἰς ἐκάστην Ἐκκλησίαν νὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἰδιαίτεραν κατηχητικὴν διδασκαλίαν αὐτῆς ἐν τοῖς Κυριακοῖς Σχολείοις.

Ἐὰν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας δρίξῃ κρατικὰς ἡμέρας πανδήμων προσευχῶν καὶ εὐχαριστιῶν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ ἐν τοῖς Ἀμερικανικοῖς Σχολείοις γίνεται προσευχὴ καὶ ἀνάγνωσις τῆς Ἁγίας Γραφῆς, τοῦτο δὲν σημαίνει, νομίζω, ὅτι ὑπάρχει ἐν τοῖς σχολείοις μάθημα θρησκευτικῶν. «Δὲν ὑπάρχει μάθημα θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις καὶ ὁ ἐκ τούτου κίνδυνος εἶναι μέγας» διεκήρυξε πρὸ ἡμερῶν μέλος ἐπίσημον τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀμερικανικῶν Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τῶν στηλῶν τῆς ἐπισημοτέρας Ἀμερικανικῆς Ἐφημερίδος «Καιροὶ τῆς Ν. Ὑόρκης». «Τὸ ἐν τοῖς Σχολείοις μάθημα τῶν θρησκευτικῶν εἶναι ἴεν φρούριον διὰ τὴν Ἐκκλησίαν», μοι ἔλεγε πρὸ μηνὸς σοφὸς καὶ πεπειραμένος Ἐπίσκοπος.

Ἐν Φιλαδελφίᾳ Divinity School

† Ἀρχιμ. ΠΑΝΤΕΑ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Η ΘΕΟΣΟΦΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΘΕΟΣΟΦΙΚΑΙ ΣΤΟΑΙ

Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἀπὸ τινων ἐτῶν ὑπάρχει καὶ ἐν Ἀθήναις τμήμα τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐνωσις ἑλληνικῶν θεοσοφικῶν στοῶν». Τῆς ἑταιρίας ταύτης μετέχουσι καὶ διακεκριμένα μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας καὶ ἄνθρωποι τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν διακρινόμενοι διὰ τὴν ἀνωτέραν των ἠθικὴν ἰδεολογίαν. Καίτοι ἀπὸ πάσης ἄλλης ἀπόψεως ἐκτιμῶμεν καὶ βαθύτατα σεβόμεθα τοὺς εἰλικρινεῖς τούτους τῆς ἀληθείας ἐρευνητάς, οἱ ὁποῖοι πρὸ παντὸς προσπαθοῦσιν ἐμπράκτως νὰ ἐφαρμόσωσιν ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ζωῇ τῆς θεωρητικῆς των μελέτης τὰ πορίσματα, ὀφειλομένους ὅμως νὰ φέρωμεν εἰς τῆς δημοσιότητος τὸ φῶς ὅτι ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψίν μας, διότι καὶ ὁ ἡμερήσιος τύπος ἡσχολήθη ποτὲ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν παρ' ἡμῖν «Θεοσόφων», ἀλλὰ καὶ δὲν ἔτυχε γενικωτέρας προσοχῆς ἢ ἀπλῶς εἰδησεογραφικῇ ἐκείνῃ ἔρευνᾳ.

Τὸ ἀληθές εἶναι ὅτι, καθ' ὅσον ἡμεῖς τοῦλάχιστον γνωρίζομεν, οἱ ὁπαδοὶ τῆς παρ' ἡμῖν θεοσοφικῆς κινήσεως οὐδέποτε ἠκούσθησαν οὔτε ἀναφανδὸν διακηρύσσοντες τὰς φιλοσοφικὰς τῶν δοξασίας, οὔτε ἐναντίον οἰαζόμενοι τῶν ἐπὶ μέρους χριστιανικῶν διδασκαλιῶν καταπερόμενοι. Ὅσοι ἔτυχε μετ' ἡμῶν ἐπὶ τῶν δοξασίῶν τῶν νὰ συζητήσωσιν, ἐπιμόνως προσεπάθησαν νὰ μας μεταδώσωσι τὴν πεποιθήσιν των ὅτι ὄχι μόνον οὐδόλως ἀντίκειται πρὸς τὰς χριστιανικὰς τῶν ἀρχῶν ἡ συμμετοχὴ τῶν εἰς τὴν θεοσοφικὴν κίνησιν, ἀλλὰ καὶ, πᾶν τούναντίον, εὐρίσκουσιν ἐν αὐτῇ τὴν τελειοτέραν ἐκδήλωσιν τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος, τὴν ὁποίαν παρέμειραν—κατ' αὐτοὺς—αἱ Ἐκκλησίαι. αἰσθάνονται δὲ ἑαυτοὺς τελείως εὐτυχεῖς ἐν τῇ ἀπολύτῃ αἰσιοδοξίᾳ τὴν ὁποίαν ἐμπνέουσιν αὐτοῖς αἱ θεοσοφικαὶ διδασκαλίαι, καὶ ἐν τῇ γαλήνῃ τῆς συνειδήσεως, τὴν ὁποίαν ἐκσφαλίζουσιν ἐν τῇ προσπάθειά τῆς βελτιώσεώς των. Ἀλλὰ ἐνταῦθα ἀκριδῶς κεῖται μέγα μέρος τῆς πλάνης καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς μεγαλειότερος κίνδυνος τῶν ὀλιγώτερον εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστιανισμοῦ μεμυημένων.

Χωρὶς νὰ ἐπιχειρήσωμεν ἄσκησον τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπολογίαν, ἀρκούμεθα εἰς τὸν ἐλεγχον τῆς Θεοσοφίας ἀπ' αὐτῶν τῶν διδαγμάτων αὐτῆς διὰ τὰς νὰ καταδειχθῇ ἀπ' ἐνός μὲν ἢ τεραστία ἀντίφασις, ἢ ἐγκαλεῖται τὸ πρόγραμμα αὐτῆς, ἀπ' ἑτέρου δὲ ἡ μαγίστη παρεξήγησις τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐννοίας τῆς θρησκείας καθ' ὅλου καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀπλῆ, τέλος, παράθεσις τῆς δογματικῆς τῶν Θεοσόφων διδασκαλίας θὰ ὑποδείξῃ τὸ ἀσυμφύκτον αὐτῆς πρὸς τὴν Χριστιανικὴν κοσμοθερίαν διὰ τὰς νὰ δειχθῇ κατὰ πόσον δύναται ὁ Χριστιανὸς νὰ εἶναι καὶ Θεόσοφος συγχρόνως.

Ἐχομεν ὅτι ὅφει ἐπίσημον ἔκδοσιν τῆς «Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας ἐν Ἑλλάδι» περὶ τοῦ ἀντικειμένου καὶ τῆς χρησιμότητος τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας, τὸ Καταστατικὸν δ.λ.ν. καὶ τὸ Σύμβολον τῆς Πίστεως τῶν Θεοσόφων. Ἰδοὺ, κατὰ τὸ κεῖμενον τοῦτο. «οἱ τρεῖς σκοποὶ» τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας: «1) Σηματοποιεῖς πυρῆνος παγκοσμίῳ ἀδελφότητι ἐν τῇ ἀνθρωπότητι ἅνευ διακρίσεως φυλῆς, πίστεως, τάξεως, γένους ἢ χρώματος. 2) Ἐνθάρρυνσις τῆς συγκριτικῆς μελέτης τῶν θρησκειῶν, τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς Ἐπιστήμης. 3) Μελέτη τῶν ἀνερμηνεύτων νόμων τῆς φύσεως καὶ τῶν λαμβανουσῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου». Ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῶν τριῶν τούτων σκοπῶν «οὐδεὶς εἰσερχόμενος εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἐρωτᾶται περὶ τῶν θρησκευτικῶν αὐτοῦ δοξασίῶν. Οὐδεμία ἐπέμδασις ἐπ' αὐτοῦ ἐπιτρέπεται. Ἀλλ' ἕκαστος μέλος καλεῖται νὰ ἐπιδεικνύῃ πρὸς τὴν θρησκείαν τῶν ἄλλων τὸν αὐτὸν σεβασμόν, ὃν παρ' ἑκείνων ἀπαιτεῖ διὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πίστιν», διότι «ἡ Ἑταιρία δὲν ἔχει δόγμα καὶ δὲν γνωρίζει αἰρετικούς. Οὐδένα ἀποκλείει ὡς μὴ παραδεχόμενον τοῦτο ἢ ἑκείνο τὸ θεοσοφικὸν διδάγμα. Δύναται τις μάλιστα νὰ μὴ ἀποδεχθῇ οὐδέν, ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς τῆς Παγκοσμίου Ἀδελφότητος, καὶ νὰ κατέβῃ

ἐν τοῖτοις εἰς τὰς τάξεις αὐτῆς θέσιν καὶ δικαιοματιαν».

Ἀλλ' ἐν ᾧ ταῦτα λέγονται ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἐντύπου (ἐκδ. σ'. 1928, σελ. 3) καὶ ἡ Θεοσοφικὴ Ἑταιρία παρουσιάζεται ἀπ' ἐνός μὲν ὡς ὁμιλοῦς ἀνθρωπιστῶν ἐπιδιωκόντων τὴν παγκόσμιον συναδέλφωσιν καὶ ἀπεφορτύντων πρὸς τὰς ποικίλους μορφὰς διαιρέσεις, ἀπ' ἑτέρου δὲ ὡς ἐπιστημονικῇ Σχολῇ ἅνευ δόγματος, ἐν ᾗ ἐλευθέρως ἐξετάζονται καὶ συγκρίνονται πρὸς σκοποὺς ἐπιστημονικοὺς αἱ διάφοροι θρησκείαι καὶ μελετώνται «οἱ ἀνερμηνεύτοι νόμοι τῆς φύσεως καὶ αἱ λαμβανούσαι δυνάμεις τοῦ ἀνθρώπου», ἐν ᾧ ταῦτα λέγονται ἐν τῇ μιᾷ σελίδι, ἐν τῇ ἀμέσῳ ἐπομένῃ πληροφορούμεθα ὅτι ἡ Θεοσοφικὴ Ἑταιρία οὕσα «θρησκείαν τῆς Θείας Σοφίας, ἔχει ὡς ἀρχὴν τῆς: **Οὐδεμία θρησκεία ὑπερτέρα τῆς Ἀληθείας**» διότι, κατὰ τοῦς Θεοσόφους «**πᾶσαι αἱ θρησκείαι, πᾶσαι αἱ φιλοσοφίαι, πᾶσαι αἱ ἐπιστήμαι, πᾶσαι αἱ ἰδεολογικαὶ κινήσεις ἀρτύνονται ἐκ τῆς Θείας Σοφίας πᾶν ὅτι περιεκλείουσιν ἀληθές καὶ ὠραῖον, ἀλλ' οὐδεμία ἐξ αὐτῶν δύναται ν' ἀξιῶσιν ταύτην ὡς ἴδιον αὐτῆς κτήμα, οὔτε ν' ἀποκλείσῃ τὰς ἄλλας**» (σελ. 4). Οἱ Θεόσοφοι θεωροῦσι πᾶσαν ἀλήθειαν, καὶ τὴν θρησκευτικὴν ἐπομένως, «ὡς ἀνταμοιβήν, ἣν ἡ ἐργασία κτάται καὶ οὐχὶ ὡς δόγμα, ὅπερ ἡ αὐθεντία ἐπιβάλλει» (σελ. 5).

Ἐν ᾧ δὲ πάλιν ταῦτα περὶ τῆς φύσεως καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν θρησκειῶν δογματίζονται, διατυπῶνται καὶ πάλιν περαιτέρω ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς Θεοσοφ. Ἑταιρίας ὅτι «**μέλη πασῶν τῶν θρησκειῶν ἀπέβησαν μέλη τῆς, χωρὶς ν' ἀποκηρύξουν τὰ εἰδικὰ δόγματα, τὰς διδασκαλίας καὶ τὰς πεποιθήσεις τῶν οἰκείων τῶν πίστεων**» (σελ. 5).

Καὶ ἐν ᾧ ἡ ἐν τῇ Θεοσοφίᾳ γινομένη συγκριτικὴ μελέτη τῶν θρησκειῶν διασφίεται, ὡς εἶδομεν, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὅτι «**οὐδεμία θρησκεία ὑπερτέρα τῆς Ἀληθείας**» καὶ ὅτι οὐδεμία θρησκεία «**δύναται ν' ἀξιῶσιν τὴν ἀλήθειαν ὡς ἴδιον αὐτῆς κτήμα καὶ ν' ἀποκλείσῃ τὰς ἄλλας**», τονίζεται περαιτέρω (σ. 3) ὅτι «**ἀποδοχὴ τῶν τριῶν σκοπῶν τῆς Ἑταιρίας εἶναι ὁ μόνος ὁρος διὰ ν' ἀποβῇ τις μέλος**», ὡς ἂν προῦχαιτο καὶ πάλιν ὄχι περὶ θεμελιώδους θρησκευτικοῦ ζητήματος ἐν τῇ ἐπιδιώξει τῆς ὑπὸ τειοῦτους ὁρους συγκριτικῆς μελέτης τῶν θρησκειῶν, ἀλλὰ περὶ ἀπλῆς ἐρεῦνης καθαρῶς ἐπιστημονικοῦς ἐχούσης σκοποὺς!

Εἰς τὸ σημεῖον ἀκριδῶς τοῦτο κεῖται ἡ τεραστία ἀντίφασις, ἥτις ἐν τῷ θεοσοφικῷ προγράμματι περιέχεται καὶ ἡ βασικὴ παρεξήγησις τῆς σημασίας τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων καὶ τοῦ περιεχομένου τῶν θρησκειῶν. «**Ἡ Θεοσοφία εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἀληθειῶν αἰτινας ἀποτελοῦσι τὴν βάσιν πασῶν τῶν θρησκειῶν καὶ ὡς οὐδεμία τούτων δύναται ν' ἀξιῶσιν ὡς ἀποκλειστικὸν αὐτῆς ἀγαθόν**» (σελ. 6) καὶ ὁμως διακηρύττει ὅτι δὲν ἐνδιαφέρεται διὰ τὰς

θηρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν μελῶν τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας, τὰ ὅποια δύνανται νὰ ἔχωσι τὰς ἰδίαις τῶν δογματικὰς πεποιθήσεις! Γίνεται μίαν σκόπιμος διάκρισις μεταξὺ Θεοσοφίας καὶ Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας, καθ' ἕσπον ἡ πρώτη εἶναι τὸ πόρισμα τῶν ἐλευθέρων μελετῶν τῆς δευτέρας καὶ δύναται δεδαίως νὰ εἶναι μέλος τῆς Ἑταιρίας, χωρὶς καὶ νὰ εἶναι θεόσοφος καθ'αυτὸ, διότι «πάντες οἱ θέλοντες νὰ μελετῶσι, νὰ εἶναι ἀνεκτικοί, νὰ τείνωσι πρὸς ὑψηλὸν τι, ἰδανικὸν καὶ νὰ ἐργάζωνται μετ' αὐταπαρνήσεως, γίνονται μετὰ χαρᾶς δεκτοὶ ὡς ἑταῖροι· εἰς αὐτοὺς οὕτως ἐναπόκειται· ν' ἀποδῶσιν ἀληθῶς θεόσοφοι» (σελ. 7). Ἀλλὰ καὶ ἡ διάκρισις αὕτη σοβαρὰν περιέχει ἀντίφασιν ὡς δεχθήσεται εὐθὺς ἀμέσως.

Τί ἄλλο εἶναι ἡ Θρησκεία ἢ μὴ τὸ σύνολον τῶν ἀληθειῶν περὶ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ κόσμου καὶ τῶν μεταξὺ αὐτῶν σχέσεων, τὰς ὁποίας ἐκάστη Θρησκεία πιστεύει· ὅτι αὕτη μόνη κατέχει, ἢ τε αὕτη ἔχουσα τὴν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀμεσον τούτων ἀποκάλυψιν; Καὶ τί σημαίνει τὸ ἀνήκειν εἰς θρησκείαν τινά, ἢ μὴ τὸ πιστεύειν εἰς τὴν θεόθεν ἀποκάλυψιν τῶν ὑπ' αὐτῆς διδασκομένων ἀληθειῶν καὶ τὸ δέχεσθαι ὅτι ἐν αὐτῇ καὶ μόνῃ ὑπάρχει ἡ «δόξαις τῆς σωτηρίας»; Καὶ πρὸς τίνα λόγον θὰ ἐξακολουθήσῃ τις ν' ἀνήκει εἰς θρησκείαν, περὶ τῆς ὁποίας θ' ἀποδειχθῇ ὅτι κακῶς καὶ ἐσφαλμένως διακηρύσσει ὅτι κατέχει τὴν ἀλήθειαν, τὴν ὁποίαν ἕκαστος διὰ τῆς ἰδίας σπουδῆς δύναται ν' ἀνεύρῃ διεσπαρμένην μεταξὺ τῶν διαφόρων θρησκειῶν καὶ τῶν ποικίλων φιλοσοφικῶν συστημάτων; Ἄλλο δὲ σεβασμὸς τῶν ξένων θρησκευτικῶν πεποιθήσεων, ὁ ὅποτος ὀφείλει νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῶν μελῶν φιλανθρωπικῶν, κοινωνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν ὀργανώσεων, προσερχόμενος ἀπλῶς ἐκ τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐλευθέρως ἀτομικότητος τοῦ πλησίον, καὶ ἄλλο ἢ πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς ἰδίας θρησκείας ἀδιαφορία, ὡς μὴ ἐγκλεισούσης τὸ σύνολον τῶν γνώσεων καὶ γνώσεων τῶν ἀνθρώπων ἀληθειῶν καὶ ὁ ἐκ ταύτης σεβασμὸς τῶν ξένων θρησκειῶν ὡς περιεχοσῶν ἔχνη — περισσότερα ἢ ὀλιγώτερα — τῆς ἀληθείας, ἢς ἔχνη ἐπίσης περιέχει καὶ ἡ ἰδική του θρησκεία. Τί δὲ ἄλλο σημαίνει καὶ τὸ περίπουστον τῶν θεοσόφων δόγμα ὅτι: «οὐδεμία θρησκεία ὑπερέτα τῆς ἀληθείας», ἢ μὴ παντελῆ — ἀλλὰ κεκαλυμμένην, δυστυχῶς — ἔχνησιν πασῶν ὁμῶς τῶν θρησκειῶν, παρὰ τὴν διατυμπανιζομένην ἀρσίσωσιν πρὸς τὰ δόγματα τῶν μελῶν τῆς Θεοσοφικῆς Σιῶς: Ἄν τοῦτο δὲν εἶναι σκόπιμος τῶν πραγμάτων συκοφαντίας, εἶναι πάντως ἄγνοια τῆς φύσεως τῆς θρησκείας.

Ἀλλὰ πῶς ἡ Θεοσοφικὴ Ἑταιρία δὲν ἔχει δόγμα καὶ τιθεμένη ὑπεράνω τῶν θρησκειῶν ἐξετάζει ταύτας ξηρῶς καὶ κατὰ μόνην τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον καὶ πρὸς μόνον ἐπιστημονικὸν σκοπὸν, ἀφ' οὗ ἀφετηρίαν αὐτῆς ἔχει ὡς δόγμα, τὸ δόγμα ὅτι «οὐδεμία θρησκεία ὑπερέτα τῆς Ἀληθείας», καὶ ὡς σκοπὸν τὴν Θεοσοφίαν, ἣτις εἶναι σύστημα ὅλον δογματικόν; Καὶ πῶς λέγει ἡ

Θεοσοφικὴ Ἑταιρία τὴν ἀλήθειαν ὅταν διακηρύσσῃ μὲν ὅτι ἀφίνει ἐλευθερίαν εἰς τὰς σπουδὰς τῶν μελῶν τῆς, ὅτι ἐξαρθρᾷ ἀπὸ τὰς πορίσματα τῶν μελετῶν τούτων τὸ ὅλον σύστημα τῶν ὑπ' αὐτῶν πιστευτέων ἀληθειῶν, ὁμολογῇ ἑμῶς, ἐξ ἄλλου, ὅτι σκοπὸν αὐτῆς ἔχει τὴν Θεοσοφίαν, σύστημα δ. λ. ν. ἐκ τῶν προτέρων ἀπηρτισμένον; Πῶς συμβιβάζεται ὁ ὑποκειμενισμὸς ὅστις ὑπερτονίζεται ἐν τῇ μεθόδῳ τῆς ἐρεῦνης τῶν ἑταίρων τῶν Θεοσοφικῶν στοῶν πρὸς τὴν ἀντικειμενικότητα πρὸς αὐτοὺς βαθμηδὸν καὶ κατὰ σύστημα ὑποδεικνυομένην Θεοσοφικὴν Διδασκαλίαν; Ποῦ δὲ ἡ περίφημος ἀνεξίθρησκεία, ἡ ἐλευθέρω καὶ ἀδιάστος συγκριτικὴ τῶν θρησκειῶν μελέτη, ὁ λίαν ἐκλυσιχρῆς σεβασμὸς πρὸς τὸ πόρισμα τῆς ἀτομικῆς μελέτης; Ἡ μὲν ἀνεξίθρησκεία ἔχει ἀφετηρίαν τὴν μικρὰν ἢ μεγάλην πρὸς τὴν ἰδίαν πίστιν ἀδιαφορίαν τῶν ἑταίρων, ὡς σκοπὸν δὲ τὸν βαθμιαῖον καὶ συστηματικὸν ἀφανισμόν τοῦ περιεχομένου τῆς πίστεως δι' ὧν διδαγμάτων ἡ Θεοσοφία «ἐπιχέει φῶς ἐπὶ τῶν ἱερῶν Γραφῶν καὶ τῶν θρησκευτικῶν διδασκαλιῶν δι' οὗ ἀποκαλύπτουσι τὴν κεκαλυμμένην ἔννοιαν αὐτῶν» (σελ. 7). Ἡ δὲ ἐλευθέρω καὶ ἀδιάστος συγκριτικὴ τῶν θρησκειῶν μελέτη δὲν εἶναι εἰ μὴ ἡ μεθοδικὴ καὶ κατὰ σύστημα πασῶν ὁμῶς τῶν θρησκειῶν λανθάνουσα καταπολέμησις ἐφ' ὅσον ἔχουσιν ἤδη θρησκείαν ἀπηρτισμένην, τὴν Θεοσοφίαν, οἱ κατευθύνοντες τὴν μελέτην ταύτην καὶ ἔχουσιν ἤδη συγκεκριμένα τὰ δεδομένα καὶ τὰς ἀρχὰς ἐπὶ τῇ δάσει τῶν ὁποίων γίνεται ἡ σύγκρισις καὶ ἡ ἀφομοίωσις τῶν ἐν ἐκάστῃ θρησκείᾳ — κατ' αὐτοὺς — περιεχομένων τῆς ἀληθείας ἰχνῶν. Ἀλλὰ καὶ ὁ πρὸς τὴν ἀτομικὴν μελέτην καὶ τὰ πορίσματα αὐτῆς περιωχυμὸς τῆς Θεοσοφ. Ἑταιρίας σεβασμὸς οὐδὲν ἄλλο εἶναι εἰ μὴ πρόσχημα. Ὑπ' αὐτὸ κρυπτόμενοι οἱ ἤδη μεμυνημένοι Θεόσοφοι, δελεάζουσι τὰς διανοίας τὰς ἀδυνατούσας νὰ ὑποταχθῶσιν εἰς τοὺς ἀπ' εὐθείας κηρυττομένους δογματισμοὺς τῆς οἰκείας θρησκείας.

Κατὰ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν σχέσιν τῶν Θεοσοφικῶν Στοῶν πρὸς τὰς θρησκείας καθ' ὅλον· εἰς τὸ προσεχὲς δὲ θὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον δύναται ὁ Χριστιανὸς νὰ εἶναι συγχρόνως καὶ Θεόσοφος, διότι καὶ τοῦτο ἰσχυρίζονται οἱ Θεόσοφοι παρ' ἡμῖν.

ΕΜΜ. Γ. ΜΥΤΙΑΗΝΑΙΟΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Αἱ θυσίαι τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ μάλιστα σήμερον φλέγοντος οἰκονομικοῦ ζητήματος τῆς Ἐκκλησίας ὁ σεβ. μητροπολίτης Σερρών κ. Κωνσταντῖνος ἐν τινι τῶν τελευταίων φύλλων τῆς «Μακεδονίας» διὰ μακρῶν δικαιολογῶν τὴν σημερινὴν μελετωμένην κατάστασιν τῆς Ἐκκλησίας, ἀναπτύσσει πῶς εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ὑπόστασις αὐτῆς διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Πολιτείαν ἐναντίον τῶν δογματιζόντων ὅτι πλέον ἔληξεν ἡ ἀποστολή της.

Καθ' ὅλην τὴν μακροτάτην καὶ τριχυτάτην ἐθνικὴν δοκιμασίαν, ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου μέχρι τῆς σήμερον—λέγει ὁ σεβ.—ἡ Ἐκκλησία, ἵνα μὴ λιμοκτοινήσῃ τὸ ἔθνος, προὔτίμησε νὰ διαθέσῃ τὸν ἄρτον τῶν ναυτῶν της, ἤτοι τῶν ὀργάνων της—κληρικῶν—ὑπὲρ αὐτοῦ, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τῶν ἐπελθουσῶν εἰς τὰς τάξεις της στερήσεων προέκυψε κόπωση· ὁ παρομαρτήσας δ' ἄρα εἰς τὸν ἑλληνικὸν κλήρον· κάματος καὶ ὁ μαρασμός· δὲν εἶνε ἀποτελεσμα γήρατος καὶ παρακμῆς, ἀλλ' ἐκουσίας ὑπὲρ τῆς ζωῆς τοῦ ἔθνους τοῦ αἵματος μεταγίσεως. Καὶ εἶνε εὐτύχημα ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐπὶ αἰῶνας παλαιόντος ἔθνους ἔδρα ὡς ἀστείρευτος ἐθνικὴ δύναμις ἡ Ἐκκλησία, διότι ἡ ἀντοχή της ἀπεδείχθη τόσον μεγάλη, ὥστε αὕτη μὲν νὰ διαφύγῃ τὴν διάλυσιν, νὰ διασώσῃ δὲ μετ' ἐαυτῆς καὶ τὸ ἔθνος. Καθ' ὅλον τὸ μακροχρονιώτατον τοῦτο χρονικὸν διάστημα ἡ Ἐκκλησία ἀπετέλεσε κυριολεκτικῶς τὸ ἀλεξικέραυνον τοῦ ἔθνους ἐπὶ τῶν μαρτυρικῶν του ἐπάλξεων, διὰ τῶν ἰδίων της δὲ πόρων. οὐκ συνεκέντρου εἰς χεῖρας της ἢ ἐπὶ τῶν πειτῶν γοητεία της, ἢ αὐθεντία της καὶ τὸ κύρος της, συντηροῦσα τοὺς διδασκάλους τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τὰ παντοῖα κοινωφελῆ καὶ φιλανθρωπικὰ καθιδρύματα, φυσικὸν ἦτο νὰ ἀναλωθῇ ἡ ἰδία καὶ νὰ ἀπεργασθῇ ὡς μόνιμον κλῆρον τῶν κληρικῶν της τὴν περίαν καὶ τὴν ἀνέχειαν. Λεδομένου λοιπὸν ὄντος ὅτι ὁ αὐτεξυτελισμός τοῦ κλήρου προήλθεν ἐκ τῆς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τοῦ ἔθνους αὐταπαρνήσεως καὶ αὐτοθυσίας τῆς Ἐκκλησίας, δὲν πρέπει οὗτος νὰ θεωρῆται εἴτε ὑπὸ τοῦ κλήρου εἴτε ὑπὸ τοῦ λαοῦ ὡς αἰτία αἰσχύνης, ἀλλὰ μᾶλλον ὡς ἱερᾶς κενυχίσεως ἀφορμή, διότι τὰ ρακῆ ἀκριβῶς αὐτὰ τῆς ἐξωτερικῆς παραστάσεώς του καὶ ἡ πνευματικὴ του ὑστέρησις ἐν ἀπαιδευσίᾳ κατεργάσαντο τὴν σημερινὴν τοῦ ἔθνους ἀκμήν. Ἐπὶ πέντε ὁλοκληροῦς αἰῶνας τὸ ἔθνος ὁλοκληρον ἦτο τοῦ κλήρου ὑπότροφον. Καὶ δὲν δικαιούται ἰσά γε κατ' ἀκολουθίαν σήμερον ἡ Ἐκκλησία νὰ ἀξιῶσιν παρὰ τοῦ οὕτως ἐπ' αὐτῆς εὐπαθόντος ἔθνους οὐχὶ τὴν ἀπόδοσιν τῶν δαπανηθέντων, ἀλλὰ μέρος τῶν τόκων αὐτῶν πρὸς ἀνακούφισιν καὶ προαγωγὴν της· Ἄλλ' ἐάν εἶνε γεγονός ὅτι ὁ λαὸς συναισθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, τὸ Κράτος δὲν φαίνεται μεριμνῶν περὶ τῆς ἠθικῆς του ταύτης ὑποχρεώσεως. Ἄλλ' εἶνε πολὺ κακὸν—ἐπαγεται ὁ σεβ.—νὰ θέλῃ τις νὰ πνέξῃ τὸν εὐεργέτην του διότι οὗτος εὗρεθῃ ἀδύνατος ἐξαντληθεὶς εὐεργετῶν. Τοιαύτη ὅμως ἀναληθία ἐκ μέρους τοῦ Κράτους θὰ ἀπολήξῃ εἰς βάρους αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, διότι εἰς οἰασδήποτε περιπετείας καὶ ἤθελεν εὐρεθῇ, πάλιν ὁ κλῆρος θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ

βοηθήσῃ ἂν ἐκέκτητο τὰ ἐφόδια τῆς συγχρόνου μορφώσεως. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης ἐπόψεως εἶνε χρήσιμος εἰς τὴν Πολιτείαν ἡ Ἐκκλησία· ἐν τῇ ἰλιγγιώδει δὴλα δὴ καὶ ἀσυλλογίστῳ πρὸς τὴν πρόοδον ὁρμῇ τοῦ νεάζοντος ἔθνους, ἐν συγχρότῳ συντηρητικόν, μὲ ἀνυπολογίστου ἀξίας ἠθικὸν ἔσχατο, λελογισμένως συγκατατοῦν καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν προσοχήν. θὰ ἠδύνατο νὰ προφυλάξῃ ἀπὸ κινδύνους πολλούς. Ἡ ὑπόμνησις τῶν ἐθνικῶν ἐνὸς εὐγενεστάτου παρελθόντος παραδόσεων καὶ ἡ ἀνάδειξις τῶν θεληγέτρων μιᾶς θρησκείας ἢ ὁποῖα ὑπῆρξεν ἡ κιβωτός μας καὶ τῆς σωτηρίας μας ἡ σάνις, ἀποτελοῦσι τὸ εὐρὺ τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ μέλλοντι στάδιον, εἰς τὸ ὁποῖον διὰ νὰ πρωτοστατήσῃ καὶ δρίσῃ ἔχει πεφωτισμένων ὀργάνων ἀνάγκη. «Ἡ τάσις τοῦ διακρατεῖν τὴν Ἐκκλησίαν ἐν ἀδυναμίᾳ—κατακλείει ὁ σεβ. μητροπολίτης Σερρών—εἶνε χαρακτηριστικὸν τῶν μικρῶν ψυχῶν, τῶν μικρῶν διανοιῶν, τῶν μικρῶν σκοπῶν ἐν τῷ ἔθνει».

Πολὺ ὀρθῶς.

Ὑπὲρ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου.

Παρήγορον εἶναι τὸ γεγονός ὅτι καὶ ὁ ἡμερησίος τῆς πρωτευούσης τύπος σοβαρώτερον σήμερον ἀσχολεῖται ἐπὶ τοῦ φλέγοντος τοῦτου ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος· τοῦ καταρτισμοῦ Κλήρου ἀξίου τῆς ἀποστολῆς του καὶ τῆς εἰς αὐτὸν ἐξασφαλίσεως μέσων τῆς συντηρήσεως τοιούτων, ὥστε νὰ δυνηθῇ ἐξ ὁλοκληροῦ νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὰ ἔργα του. Πολὺ λυπηραὶ εἶναι, πράγματι. αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐσχάτης ἐξαθλιώσεως καὶ τῆς ἠθικῆς ἐξουθενώσεως μεγάλης μερίδος τοῦ ἐφημεριακοῦ ἡμῶν Κλήρου. Εἴτε ἡ περίοδος τῶν εἰρηνικῶν ἔργων, ἢ ἡ χώρα διέρχεται, νὰ μὴ καταλίπη ἐπὶ πλέον αὐτοὶ τὸ σπουδαιότατον τοῦτο ζήτημα εἰς βάρους ἀφανῶν ἡρώων τοῦ καθήκοντος καὶ πραγματικῶν μαρτύρων τῆς ἐντίμου οἰκογενειακῆς ζωῆς.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος συνήλθεν εἰς δύο τακτικὰς συνεδριάσεις κατὰ τὴν λήξασαν ἐβδομάδα, ἀσχληθεῖσα περὶ διοικητικὰς καὶ δικαστικὰς ὑποθέσεις.

— Μετ' ἐξαιρετικῆς λαμπρότητος ἐτελέσθη τῇ παρελθούσῃ Τετάρτῃ ἡ ἐορτὴ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος ἐν Πειραιεῖ, προκαλέσασα τὴν συρροὴν ἀφαντάστου πλήθους εὐσεβῶν. Τῆς λειτανείας συμμετέσχον ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος, οἱ Σεβ. Μητροπολίται Ἀδριανουπόλεως, Ναυπακτίας, Ὑδρας, Θηβῶν καὶ οἱ Θεοφιλέστατοι Βοηθοὶ Ἐπίσκοποι Σιταρουπόλεως

καὶ Βρεσθένης, καὶ περὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἀρχιμανδρίται, πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι. Προνοία τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου καὶ συγκαταθέσει τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κερκύρας ἀνεκομίσθησαν τὴν παραμονὴν τῆς ἑορτῆς ἐκ τοῦ ἐν Κερκύρα διατηρουμένου ἱεροῦ λειψάνου τοῦ ἁγ. Σπυρίδωνος ζεύγος σανδαλίων, ὁμοφορίου, καὶ ἐπιτραχηλίου προκαλέσαντα βαθύτατην συγκίνησιν παρὰ τῷ εὐσεβεῖ λαῷ.

— Διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας Ἀρσένιος ἀνήγγειλε τὸν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ἐπισυμβάντα θάνατον τοῦ Πατριάρχου Ἀντιοχείας Γρηγορίου ἐν Βηρυτῷ. Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος θπῆντησε συλλυπούμενος τὴν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ εὐχόμενος ταχείαν ἀνάδειξιν ἀνταξίου τῶν περιστάσεων Πατριάρχου Ἀντιοχείας.

— Διὰ Δ]τος τῇ 15 Νοεμβρίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 241 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως καθορίζεται ἐνοριακὸς ναὸς ἐν Πειραιεὶ ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονος Ταμπουριῶν.

— Διὰ Δ]τος τῇ 15 Νοεμβρίου ἐκδοθέντος καὶ τῇ 17 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς δημοσιευθέντος ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 241 φύλλῳ τῆς Ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως ὁ ἐν Κορακιάδῃ τοῦ τ. δήμου Ἀπελιωτῶν συναδελφικὸς Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου Μικροῦ (Μουργάδων) ὑπάγεται ἐφεξῆς εἰς τὸν ἐνοριακὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Καμπουλιώτου.

— Τῇ 25 παρελθόντος Νοεμβρίου ὑπὸ τῶν ἡγετῶν τῆς «Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς Ἐνώσεως τῶν Νέων» αἰδεσ. Πρεσβυτέρου Ἀγγέλου Νησιώτου, Προέδρου, καὶ Πανοσιολογ. ἀρχιμανδρίτου Προκοπίου Καλλιωντζί, Ἀντιπροέδρου, κατετέθη διὰ πανηγυρικῆς τελετῆς ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ἱδρύματος τῶν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου ἱερέως Μάρκου Τσακτάνη ἱδρυθεισῶν Ὁρθ. Χριστιανικῶν Ἐνώσεων τῶν νέων τῶν κορασίων καὶ τῶν κυριῶν ὡς μορφωτικοῦ κέντρου τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας. Τὸ ἱδρυμα τοῦτο θὰ ἀνεγερθῇ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σουλίου. Ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Ἐνώσεων τούτων ὑπεβλήθη κατ' αὐτὰς ἐπίσημος περὶ τοῦ σκοποῦ καὶ τῆς κινήσεως αὐτῶν ἔκθεσις, ἐν ᾗ ἐκφράζεται ἅμα ἡ ἐλπίς ὅτι αἱ Ἐνώσεις, ἀποκτῶσαι ἰδίαν στέγην, θὰ οργανωθῶσι καλύτερον καὶ τελειότερον «ὥστε νὰ μορφωθῇ ὀρθόδοξον σύστημα διαπαιδαγωγήσεως τοῦ λαοῦ ἡμῶν», οὕτως ὥστε νὰ ἀποφευχθῶσι τὰ δύο ἄκρα τῆς σημερινῆς πρὸς κατήχησιν αὐτοῦ προσπαθείας, ἥτοι «ἡ μονοτονία ἢ προερχομένη ἐκ τῆς συντάξεως προγράμματος ὁμοίου πρὸς

τὸ σχολικόν, καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως συνοχῆς ἀδιαφορία καὶ ἀμνησία περὶ τὴν διδασκομένην ὕλην».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ)ΠΟΛΕΩΣ

Ἡ νέα δωδεκαμελὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Κων)πόλεως ἀπετελέσθη ἐκ τῶν σεβ. μητροπολιτῶν Κυζίκου Καλλινίκου, Νικαίας Βενιαμίν, Χαλκηδόνος Ἀγαθαγγέλου, Προύσης Νικοδήμου, Νεοκαισαρείας Ἀμβροσίου, Ἡλιουπόλεως Γενναδίου, Ἱμβρου Ἰακώβου, Θεοδωρουπόλεως Λεοντίου, Εἰρηνοπόλεως Κωνσταντίνου, Χριστουπόλεως Μελετίου, Μύρων Πολυκάρπου καὶ Λαοδικείας Δωροθέου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΥΠΡΟΥ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισε τὴν ἀπὸ τῆς 1 προσεχούσης Ἰανουαρίου συνέχισιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς «Ἀπόστολος Βαρνάβας».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ

Κατὰ τηλεγραφικὰς πληροφορίας ἐκ Βηρυτοῦ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας Ἀντιοχείας ζῶντος ἔτι τοῦ Πατριάρχου Γρηγορίου, ἀπεφάσισεν ὅπως ἀπὸ τοῦ Ὁκτωβρίου τοῦ προσεχοῦς ἔτους εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν Ἀντιοχείας τὸ νέον ἡμερολόγιον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐν Βερολίνῳ ἐτελέσθησαν πανηγυρικῶς τὰ ἐγκαίνια νέου ρωσικοῦ ναοῦ ἐπὶ παρουσίᾳ ρώσων τινῶν πριγκήπων, τῶν διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ρουμανίας καὶ τῆς Βουλγαρίας, ὡς καὶ ἐπιτοπίων πολιτικῶν προσωποποιήτων.

— Κατ' εἰδήσεις ἐκ Πετροπόλεως συνετελέσθη ἡ εἰς Μουσεῖον μετατροπὴ τοῦ μεγάλου καὶ ὡραιότατου καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς τέως πρωτευούσης, τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἁγ. Ἰσαάκ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἱεροσυλιῶν τῶν μπολσεβίκων, ὡς εἶνε ἡ εἰς θέατρα μεταβολὴ ναῶν τινῶν, οἱ κώδωνες κλεισθεισῶν τινῶν μονῶν ἀφαιρεθέντες ἐκ τῶν κωδωνοστασίων παρεδόθησαν εἰς τὰ θέατρα τῆς Μόσχας, διὰ νὰ ἀναπαριστῶσι τὸν ἦχον κωδόνων κατὰ θεατρικὰς τινὰς παραστάσεις, αἱ ὁποῖαι τὸν ἀπαυτοῦσι.

— Αἱ σοβιετικαὶ ἐφημερίδες ἀναγράφουσιν ὅτι ἐν τῇ πόλει Νίζνι—Νόβγοροδ αἱ σοβιετικαὶ ὁργανώσεις ἡγειραν ζήτημα μεταβολῆς τοῦ ἐκεῖ ὀρθοδόξου καθεδρικοῦ ναοῦ εἰς «Οἶκον Πολιτισμοῦ», τὸ δὲ συνέδριον τῶν σοβιετικῶν διδασκάλων ἐζήτησε παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὅπως ἄλλος ναὸς μεταποιηθῇ εἰς «Οἶκον Μορφώσεως».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΣΘΟΝΙΑΣ

Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ἐν Ἐσθονίᾳ ρωσικῶν ὁργανώσεων διεβίβασαν πρὸς τὴν βουλὴν τοῦ Ἐσθονικοῦ Κράτους διαμαρτυρίαν ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ νομοσχεδίου πρὸς κατεδάφισιν τοῦ ἐν τῇ πόλει Ρέβελ ὀρθοδόξου

ναού του 'Αγ. 'Αλεξάνδρου Νέβσκη. 'Η διαμαρτυρία ἀναφέρει ὅτι τὸ ἐν λόγῳ νομοσχέδιον ἀντιφάσκει πρὸς τοὺς θεμελιώδεις νόμους τῆς 'Εσθονίας καὶ βασιίζεται ἐπὶ ἐσφαλμένων δεδομένων.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Δαπάναις τῶν κατολικῶν τοῦ Μιλάνου ἀνεγείρεται ἐκεῖ μεγάλη 'Ιερατική Σχολή, ἣς ἡ περσῶσις θ' ἀπαιτήση 20000000 λιρετῶν. 'Η Σχολή κτίζεται κατὰ σχέδιον ὑποδειχθὲν ὑπὸ τοῦ Πάπα Πίου ΙΑ'. πρόκειται δὲ νὰ περιλάβῃ περὶ τοὺς χιλίους ἱεροσπουδαστάς, πλὴν τῶν μαθητῶν τῶν γυμνασιακῶν τάξεων. Φέρονσα τὸ ὄνομα Πίου τοῦ ΙΑ'. θὰ ἐγκαινισθῇ τῇ 20ῇ τρέχοντος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Παπικοῦ 'Ιωβιλαίου.

—Μετὰ πάσης μεγολοπρεπείας πρόκειται τῇ 20ῇ ἀρξαμένου μηνὸς νὰ ἑορτασθῇ ἐν Ρώμῃ ἡ πεντηκονταετηρίς τῆς ἱερῶσύνης τοῦ Πάπα Πίου ΙΑ'.

—'Εν τῇ «Καθολικῇ» ἀναγινώσκουμεν ὅτι 1900 μέλη τῆς 'Ιταλικῆς Καθολικῆς Νεολαίας ἐγένοντο δεκτὰ εἰς ἀκρόασιν παρὰ τοῦ 'Αγίου Πατρὸς ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖ «Sala Ducale». Οἱ νέοι οὗτοι προσήλθον ὡς ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐν Γενεύῃ συνελθόντος Συνεδρίου τῆς ἐν λόγῳ ὁργανώσεως τῶν νέων ἵνα ὑποβάλλωσι τῇ Αὐτοῦ 'Αγιότητι τὰ πρακτικὰ ἀποτελέσματα εἰς ἃ κατέληξαν αἱ συζητήσεις τοῦ Συνεδρίου, 'Ο Πάπας Πίος ΙΑ'. ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας ἵνα συγκαρῇ τὸν Σύλλογον διὰ τὰς προόδους του καὶ ἐκδηλώσῃ τὸ ὑπὲρ τῆς κινήσεως τῆς νεολαίας ἐνδιαφέρον του.

NEA BIBLIA

'Εντὸς τῆς προσεχούς ἑβδομάδος κυκλοφορεῖ τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ ἐπιστημονικοῦ Θεολογικοῦ συγγράμματος «Θεολογία». Το τεῦχος τοῦτο θὰ εἶναι διπλοῦν καὶ πλουσιώτατον εἰς ὕλην. Οὕτω τὸ μοναδικὸν ἐπιστημονικὸν περιοδικὸν διὰ τὴν 'Ελληνικὴν 'Ορθόδοξον 'Εκκλησίαν συμπληροῖ τὸ βον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς του.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Παρισσίδι 'Ιερᾶς Μονῆς Προφήτου 'Ηλίου προκηρύττει ὅτι, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν διετοῦς ἐνοικιάσεως τὸ χειμερινὸν λειβάδιον τῆς Μονῆς αὐτοῦ «Παλαιοηλίας», συμφώνως μετὰ τοὺς ὅρους τῆς ταυταρίθμου διακηρύξεως του. 'Η δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν 'Αμφίσσῃ τῇ 9ῃ Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἡμέρᾳ Κυριακῇ καὶ ὥρα 10—12 π. μ. ἐν 'Αμαλιάδῃ ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογράφου 'Αμαλιάδος, Ν. Νιολοπούλου, ἡ τοῦτο κωλυμένου, εἰς ἕνα τῶν συμβολαιογράφων 'Αμαλιάδος τὰ ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος Λόπεσι καὶ τῆς θέσεσι «Κάτσενα—Καλιτρίμι» σταφιδαμπέλου «Πλάκα» ἀγροῦ, «Λεύκια» ἀμπέλου, «Λόπεσι» περιβολίου, ἐλαιοτριβείου, ἀγροῦ καὶ ἀμπέλου μετὰ ἐλαιοδένδρων κείμενα κτήματα τῆς 'Ιερᾶς «'Ανω Μονῆς Δίβρης».

Πρώτη προσφορά, ὀρίζονται τὰ ποσὰ εἰς μετρητὰ μὲν δραχμαὶ εἴκοσι τρεῖς χιλιάδες πεντακόσιαι [ἀριθ. 23.500]. Εἰς εἶδη δὲ ἔλαιον ὀκάδες διακόσιαι [ἀριθ. 200]. Οἶνος ὀκάδες γίλια πεντακόσιαι [ἀριθ. 1500] ἑτησίως. Οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύναται νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ὅρων τῆς παρούσης ἐνοικιάσεως ἐν τῇ Γραφείῳ τῆς κοινότητος Λόπεσι καὶ τῇ τῆς «'Ανω Μονῆς Δίβρης».

Τὸ 'Ηγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν 'Αγγελοκάστρῳ 'Ι. Μονῆς τοῦ Παντοκράτορος διακηρύττει ὅτι, ἐκτίθεται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν τὸ δικαίωμα ἐξαγωγῆς ὀγδοήκοντα [80,000] χιλιάδων ὀκάδων ξυλανθράκων ἐκ τοῦ δάσους Δύο 'Εκκλησίαι δι' ἱκχερώσεως συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 119340 διαταγὴν τοῦ Σου 'Υπουργείου Γεωργίας. Ὡς πρώτη προσφορά ὀρίζεται τὸ ποσὸν 25 λεπτῶν κατ' ὀκτὼ τῶν ἐν γένει δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων βαρυνόντων τὸν τελευταῖον πλειοδότην. 'Η δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν Αἰτωλικῷ καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Αἰτωλικοῦ καὶ ἀντιπροσώπου τῆς 'Ι. Μονῆς τὴν 9ῃ Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. τὰ δὲ πρακτικὰ ταύτης ὑπόκειται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Γεν. 'Εκλ. Ταμείου μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἀρμοδίων δασικῶν 'Αρχῶν. Οἱ σχετικοὶ ὅροι εὐρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς 'Ι. Μονῆς καὶ δύναται νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν αὐτῶν οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

'Η 'Ενοριακὴ 'Επιτροπία τοῦ ἐν Κερατέᾳ ἱεροῦ Ναοῦ «'Αγιος Δημήτριος» διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εἰς μειοδοτικὴν δημοπρασίαν δι' ἐγγράφων καὶ ἐνφραγίστων προσφορῶν μετ' ὀρίου ἡ ἐπισκευὴ τοῦ ὑδροχρωματισμοῦ καὶ ἐλαιοχρωματισμοῦ κ.λ.π. τοῦ ἐν Κερατέᾳ ἱεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Δημητρίου συμφώνως τοῖς ὅροις καὶ ὑποχρεώσεσι τῶν ὑπὸ τοῦ Μηχανικοῦ Μ. Μαζαράκη συνταχθέντων διαγραμμάτων προϋπολογισμοῦ συγγραφῆς ὑποχρεώσεων κ.λ.π. ὅν οἱ βουλόμενοι δύναται νὰ λάβωσι γνῶσιν καθ' ἑκάστην προσερχόμενοι ἐν τῇ ἐνταύθα 'Ιερᾷ Ναῷ. Τὸ ἔργον προϋπολογίσθη εἰς δραχμὰς 190.000. 'Εγγύησις συμμετοχῆς τῆς δημοπρασίας εἰς μετρητὰ ἢ χρεώγραφα ἀξίας δρχ. 8000. 'Η δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 16 Δεκεμβρίου ἐ. ἔ. ἐν τῇ ἐνταύθα ἱερᾷ Ναῷ, ἐνώπιον τοῦ 'Εκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου.

“ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ,”

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

'Η «ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ» διανύουσα τὸ 41ον ἔτος τῆς ἐκδόσεώς της ἐξακολουθεῖ τὴν λαμπρὰν σταδιοδρομίαν της, με πλούσιον πᾶντοτε καὶ διδακτικώτατον περιεχόμενον. Συνδρομαὶ 'Εσῶτ. δρχ. 50 'Εξῶτ. φρ. 50 'Αμερικτῆς δολ. 3. Διευθυνσις 'Αθῆναι 'Οδὸς Σταδίου 44 (πρώην 38) Διαχειριστῆς: Πέτρος Α. Παπαδόπουλος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

'Εποπτεύουσα 'Επιτροπὴ

Δροῦνουπόλεως καὶ Πρωγωνιανῆς κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Καλαβρύτων καὶ Αἰγυαλείας κ. ΤΙΜΟΘΕΟΣ

Διευθυντῆς: ΓΡΗΓ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθ. Πανεπιστημίου

Τίμημα ἐτησίως ἐγγραφῆς

'Εσῶτ. Δρχ. 50. 'Εξῶτ. Φρ. 50. 'Αμερικτῆς Δολ. 3

Γραφεῖα «'Εκκλησίας»:

Μέγαρον 'Αρχιεπισκοπῆς ἐδ. Φιλοθέης 21

Τύποις «Φοίνικες» 'Οδὸς Σταδίου 44 — 'Αθῆναι